

Puolangan biokeskus

MH § 22

Hakijana on Kainuun Etu Oy yhteyshenkilönään Tuomo Tahvanainen.

Puolangan biokeskus -hankkeen keskeisenä tavoitteena on edesauttaa ja synnyttää biojalostustoimintaan keskittyviä investointeja Puolangan kuntaan kaavoitettavalle biokeskuksen toiminta-alueelle.

Projektissa tunnistetaan eri toimintojen (investoinnit/yritykset) synergiahyödyt ja ne huomioidaan aluesuunnittelusta lähtien. Synergiahyödyillä voidaan parantaa eri toimintojen tuotantovarmuutta sekä kilpailukykyä. Biokeskuksen toimintamalli on käytettävissä myös muualla Kainuun alueella. Biokeskuksen myötä on tavoite saada aikaan investointeja ja työpaikkoja sekä luoda paikallista kannattavaa jalostustoimintaa biotuotteiden ympärille. Bioraaka-aineiden jalostusasteen nostaminen paikallisesti mahdollistaa aluetalouden vahvistumista. Toteutettavilla investoinneilla on tavoite tukea paikallista maa- ja metsätaloutta ja aikaansaada uutta tulovirtaa alueelle.

Biokeskus hankkeen pohjan muodostavat biokeskuksen aluesuunnitelman laadinta sekä lämpökeskussuunnitelma. Aluesuunnitelmassa huomioidaan alueelle mahdollisesti tulevat toiminnot ja miten ko. toiminnon niveltyvät toisiinsa alueen käytön näkökulmasta. Lämpökeskussuunnitelma on myös oleellinen osa hanketta. Ko. osiossa huomioidaan alueen energianiedut ja energiantuotantomuodot. Hankkeessa kartoitetaan investointeja toteuttavia yrittäjiä sekä toimintaan liittyviä sidosryhmiä/yhteistyökumppaneita, jotka edistävät osaltaan investointien toteutumista alueelle. Hankkeessa edistetään aktiivisesti yritysveitoisia investointiprosesseja. Investointiprosesseissa hyödynnetään jo tehtyjä suunnitelmia (esim. Puolangan biokeskus selvitystyö sekä maatalojen biokaasuselvitys).

Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää muualla Kainuun alueella. Tietoa siirretään mm. hankeyhteistyön kautta. Näissä yhteistyöhankkeita ovat mm. Kasvua Kainuuseen hankekokonaisuus (Kainuun Etu) sekä Metsätalouden ja uusiutuvan energian kasvuohjelma (Kainuun Etu, Metsäkeskus, Oulun Yliopisto/Kajaanin yliopistokeskus).

Puolangan biokeskus -hankkeen sisällöllisiä painotuksia ovat:

1. Laatia Puolangan biokeskuksen aluesuunnitelma.
2. Laatia kunnan lämpökeskusinvestointisuunnitelma, jossa huomioidaan biokeskuksen tarpeet ja tunnistetut synergiahyödyt (ydintoiminto 1)
3. Edistää biokaasulaitosinvestoinnin toteutumista (ydintoiminto

- 2)
4. Investointeja suunnittelevien yrittäjien kartoittaminen.
 5. Kartoitetaan erilaisia jo toteutettuja toimintamalleja sekä teknologiaratkaisuja. Käydään tutustumassa ko. kohteisiin.
 6. Tukea investointiprosesseja investointien toteutumiseksi ja yhteistyötoimintamallien kehittäminen.
 7. Koordinointi biokeskuksen eri investointiprosessien välillä.
 8. Maakunnallinen biokeskustarkastelu.
 9. Tiedotetaan aktiivisesti (uusien yrittäjien mukaan saaminen).
 10. Hankeyhteistyö ja tähän liittyvä koordinaatio.

Hankkeen toiminnalliset tavoitteet hankkeen toteutusaikana:

- Yritysten infotilaisuuksia on pidetty 6 kpl (2 kpl /v, kartoitusvaihe)
- Yritys- /yhteistyökumppanikartoituskäyntejä ja -neuvotteluja: 50 uutta kontaktia, 150 neuvottelua
- Investointeja suunnitteleville yrityksille on pidetty työpajoja: 15 kpl
- Edistetty investointiprosesseja: 5 kpl (investointikohdetta)

Hankkeen tuloksina (2018 loppuun mennessä):

- 1) Laadittu aluesuunnitelma (hankkeen kautta), jonka pohjalta biokeskuksen alue on kaavoitettu vuoden 2016 loppuun mennessä. (Puolangan kunta vastaa kaavoituksesta; kunnan vuoden 2016 budjettiin varattu kaavoitukseen 40 000 €.)
- 2) Alueinfra rakennettu vuoden 2017 loppuun mennessä (maarakentaminen/asfaltointi yms.).
- 3) Lämpökeskusinvestointi on toteutettu tai vähintään rakennusvaiheessa.
- 4) Biokaasulaitosinvestointi on käynnistetty ja toiminnassa.
- 5) Kahdesta muusta alueelle toteuttavasta investoinnista on investointipäätökset tehty ja investointi toteutetaan viimeistään 2019 - 2020.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on hakemuksen mukaan

1.3.2016-30.9.2018 ja kokonaiskustannusarvio on 283 637, johon haetaan TL 2 EAKR ja valtion rahoitusta 198 544 €. Kuntarahoitus muodostuu Kainuun Edun omarahoituksesta 7 976 € ja Puolangan kunnan rahoitus on 28 363 €. Hankkeeseen osallistuu 22 yritystä ja 2 yhdistystä, joista muodostuu yksityinen rahoitus yht. 48 750 €.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 29.1.2016.

MYR sihteeristö kävi keskustelua hankkeen sisällöstä ja tavoitteista sekä erityisesti hankkeen rajauksista. Rajausten osalta todettiin, että kaavoituksen hoitaa Puolangan kunta omalla rahalla, eikä kaavoitusasia näin ollen kuulu hankkeen rahoituksen piiriin. Kokonaisuudessaan hanketta pidettiin alueelle tärkeänä ja tarpeellisena. Hanke tukee myös aidosti vähähiilisyttä ja on hallitusohjelman mukainen.

Hanketiimi puolsi kokouksessaan 12.2.2016 hankkeen rahoittamista

ja totesi, että hanke on sisällöllisesti monipuolinen yhteistyöhanke, jossa suunnitellaan alueen ehdoilla ja vahvuuksiin perustuen uuden tyyppinen biokeskus. Puolangan biokeskus -hankkeessa (mukana hankkeessa 22 maatilaa ja metsäkoneyrittäjää) maatilayritykset muodostavat keskeisen toimijaryhmän. Ne toimivat metsäraaka-aineiden / syötteen tuottajina (lanta, peltobiomassat), laitoksen tuottamien mädätysjäännösten hyödyntäjinä sekä biometaanin käyttäjinä (biokaasun hyödyntäminen ajoneuvoissa). Tätä kautta vahvistetaan uudella tavalla alueen elinkeinotoimintaa.

Lisäksi hanketiimi esitti valittavaksi hankkeen rahoittajan edustajaksi/yhteyshenkilöksi EU-hankekoordinattori Heikki Immosen ja Kainuun liiton edustajaksi ohjausryhmään aluekehitysasiantuntija Jouni Ponnikkaan.

Hanke toteuttaa Kainuun maakuntaohjelman toimintalinjaa 1.2. Osaaminen ja käytännönläheinen innovaatiotoiminta; kärkitoimenpiteenä biotalouden uudet innovaatiot ja osaaminen (erityisesti uuden Kainuun biotalousstrategian ja Kainuun metsäohjelman 2016-2020 tavoitteiden mukaan). Hanke tukee myös vahvasti kyseisen toimintalinjan kärkitoimenpidettä, jonka tavoitteena on saada investointeja, yrityksiä sekä osaamista ja uutta teknologiaa Kainuun alueelle. Luonnonvarojen kestävä käyttö elinkeinotoiminnassa on olennainen osa hanketta. Kainuun älykkään erikoistumisen 2014-2017 painotuksessa luonnonvara-alan kehittämisen osalta biotalous ja bioenergia ovat myös keskeisiä teemoja.

Hanke on Kestävää kasvua ja työtä Suomen rakennerahasto-ohjelman (toimintalinja 2: Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen) mukainen. Hanke tukee myös erityistavoitetta 3.2: Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen.

Erillisenä liitteenä valintaesitykset, joista löytyy tarkemmat tiedot hankkeen sisällöstä ja tavoitteista sekä rahoittajan tekemästä arviosta.

Erillisliite nro: 1

Hakijaorganisaatiosta tulee henkilö esittelemään maakuntahallitukselle hankesuunnitelmaa.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Heimo Keränen, puh. 044 4100 741.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään päätöksen seuraavin ehdoin:

Maakuntahallitus päättää myöntää hankkeelle rahoitusta 70 %, kuitenkin enintään TL 2 EAKR 58 472 € ja valtion rahoitusta 40 376 € jäljempänä olevan rahoitussuunnitelman osana.

Vuosien 2017 ja 2018 osalta maakuntajohtaja valtuutetaan tekemään erikseen rahoituspäätös hankkeen edistymisen mukaan.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

	2016 Enintään	
	€	%
EAKR TL 2	58 472	41,41
Valtion rahoitus	40 376	28,59
Kuntarahoitus, hakija	3 975	2,81
Puolangan kunta	14 121	10,00
Yksityinen rahoitus	24 267	17,19
Yhteensä	141 211	100,00

Hankkeen kokonaiskustannusarvio:

	2016	2017	2018	Yhteensä
	€	€	€	€
Palkkakustannukset	48 020	57 624	38 416	144 060
Ostopalvelut	81 666	11 666	11 666	104 998
Flat rate 24 %	11 525	13 830	9 220	34 575
Yhteensä	141 211	83 120	59 302	283 633

EAKR ja valtion rahoitusta voidaan käyttää aikavälillä 1.3.2016 -30.9.2018 hankkeelle hyväksyttävien projektisuunnitelmaa toteuttavien kulujen kattamiseen.

Maakuntahallitus:

Elinkeinoasiamies Heikki Kanninen Puolangalta esitteli asiaa.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
